

Mál nr. 178/2019**M og****V v/ slysatryggingar ökumanns og eiganda ökutækis.****Ágreiningur um vísitöluviðmiðun við ákvörðun bóta fyrir varanlega örorku.****Gögn.**

Málskot, móttengið 12.5.2019, ásamt fylgigögnum og síðari athugasemdum.

Bréf V, dags. 31.5.2019, ásamt fylgigögnum.

Málsatvik.

M varð fyrir meiðslum í umferðarslysi 10. nóvember 2015 er bifreið sem hún ók valt. Hefur M verið metin til 10% varanlegrar örorku vegna afleiðinga slyssins og hefur krafist bóta vegna örorkunnar úr slysatryggingu ökumanns og eiganda bifreiðarinnar sem keypt hafði verið hjá V. Ekki er ágreiningur með aðilum um hina metnu örorku né heldur að við ákvörðun bóta skuli miða við hámarksárslaun sem mælt er fyrir um í 4. mgr. 7. gr. skaðabótalaga nr. 50/1993, sbr. 6. gr. laga nr. 37/1999 um breyting á þeim. Þá greinir aðila heldur ekki á um það að sú fjárhæð hámarksárslauna sem tilgreind er í ákvæðinu, 4.500.000 krónur, skuli taka vísitölubreytingum en þá greinir hins vegar á um það við hvaða vísitölu skuli miða. M telur að miða skuli við launavísitölu eins og kveðið er á um í 1. mgr. 7. gr. laganna en V telur að miða skuli við lánskjaravísitölu líkt og á við um lágmarksárslaun skv. 3. mgr. 7. gr., sbr. 1. mgr. 15. laganna.

Álit.

Samkvæmt 2. mgr. 3. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefnd í vátryggingamálum, sbr. auglýsingu nr. 1090/2005, úrskurðar nefndin því aðeins um bótafjárhæðir að fyrir liggi samþykki allra málsaðila. V hefur fallist á að nefndin úrskurði um ágreining aðila sem að ofan greinir. Kemur því ekki til frekari skoðunar hvort ágreiningurinn heyri undir starfssvið nefndarinnar.

Samkvæmt 4. mgr. 7. gr. skaðabótalaga nr. 50/1993 með síðari breytingum skal við ákvörðun bóta fyrir varanlega örorku ekki miða við hærri árslaun en 4.500.000 krónur. Ákvæði þetta er efnislega alveg hið sama og var í lögunum þegar þau öðluðust gildi í upphafi, 1. júlí 1993, en þá var ákvæðið á hinn bóginn 3. mgr. sömu lagagreinar. Þá er 1. málslíður 1. mgr. 15. gr. óbreyttur frá því lögin tóku gildi, en hann orðast svo: „Fjárhæðir bóta, sem greindar eru í 3. gr., 1. mgr. 4. gr., 3. mgr. 7. gr. og 2. málsl. 1. mgr. 13. gr., breytast mánaðarlega í hlutfalli við breytingar sem verða á lánskjaravísitölu frá gildistöku laganna.“ Tilvísun í 3. mgr. 7. gr. í 1. málsl. 1. mgr. 15. gr. í upphaflegu lögum hefur því án nokkurs vafa átt við hámarkslaunaviðmiðið sem nú er að finna í 4. mgr. 7. gr. og skyldi það breytast mánaðarlega í hlutfalli við breytingar á lánskjaravísitölu frá gildistöku laganna.

Með 6. gr. laga nr. 37/1999 um breyting á skaðabótalögnum var m.a. felld ný málsgrein, sem varð 3. mgr., inn í 7. gr. laganna og við það varð 3. mgr. að 4. mgr. lagagreinarinnar. Hins vegar voru engar breytingar gerðar á lagatilvísunum í 1. málsl. 1. mgr. 15. gr. líkt og áður greinir. Í frumvarpi því sem varð að lögum nr. 37/1999 eða öðrum lögskýringargögnum með þeim lögum er ekki að finna neinar skýringar hvers vegna svo var ekki gert. Þar er heldur ekki að finna neina ráðagerð um það að hámarksárslaunaviðmiðið ætti taka breytingum samkvæmt annarri vísitölu en gildi fyrir lagabreytinguna, né heldur að hámarkslaunaviðmiðið ætti að fylgja annarri vísitölu en lágmarksárslaunaviðmiðin sem tilgreind eru í 3. mgr.

Með 14. gr. laga nr. 37/1999 var nýrri lagagrein, 29. gr., bætt inn í lögin, svohljóðandi: „Fjárhæðir samkvæmt lögum þessum eru miðaðar við lánskjaravísitölu eins og hún var 1. júlí 1993 (3282) og taka þær sömu breytingum og mælt er fyrir um í 15. gr., sbr. einnig [lög nr. 12/1995](#), um vísitölu neysliverðs.“

Með dómi Héraðsdóms Reykjavíkur 13. febrúar 2008, sem staðfestur var með dómi Hæstaréttar 21. janúar 2010 í máli nr. 230/2009 með vísan til forsendna héraðsdóms, var því slegið föstu að fjárhæðir bóta, sem greindar eru í 3. mgr. 7. gr. laganna skuli breytast mánaðarlega í hlutfalli við breytingar sem verða á lánskjaravísitölu. Í forsendum dómsins sagði m.a. svo: „Í 15. gr. laga nr. 50/1993 er fjallað um verðlagsbreytingar. Þar er kveðið á um það m.a. að fjárhæðir bóta, sem greindar eru í 3. mgr. 7. gr. laganna skuli breytast mánaðarlega í hlutfalli við breytingar sem verða á lánskjaravísitölu frá gildistöku laganna. Þá segir í 29. gr. laganna að fjárhæðir samkvæmt lögunum séu miðaðar við lánskjaravísitölu eins og hún var 1. júlí 1993 (3282) og taki þær sömu breytingum og mælt sé fyrir um í 15. gr. laganna. Verður því fallist á [...] að verðtryggingarákvæði 15. gr. laga feli í sér þá meginreglu sem lögð sé til grundvallar við verðbætur viðmiðunarfjárhæða samkvæmt lögunum.“ Af þessum orðum verður ekki dregin önnur ályktun en sú að 29. gr. laganna mæli fyrir um þá meginreglu sem lögð skal til grundvallar við verðbætur viðmiðunarfjárhæða samkvæmt lögunum, þ.e. að þær skulu taka breytingum í samræmi við breytingar á lánskjaravísitölu, og að 15. gr. laganna feli í sér þá meginreglu. Í ljósi þessarar meginreglu er ekki efni til annars en að hámarksárslaunaviðmið 4. mgr. 7. gr. skuli breytast í samræmi við breytingar á lánskjaravísitölu, enda standa rök ekki til annars en að sú viðmiðunarfjárhæð sæti sams konar vísitölubreytingum og þær viðmiðunarfjárhæðir sem tilgreindar eru í 3. mgr. lagagreinarinnar.

Í 1. mgr. 7. gr. er að finna meginregluna um það hvaða árslaun beri að leggja til grundvallar við ákvörðun bóta fyrir varanlega örorku, þ.e. meðalatvinnutekjur tjónþola þrjú síðustu almanaksárin fyrir tjónsdag að meðtöldu framlagi vinnuveitanda til lífeyrissjóðs. Skulu árslaunin, sem þannig eru fundin, leiðrétt samkvæmt launavísitölu til þess tíma sem upphaf örorkunnar miðast við. Þótt árslaun tjónþola, eins og þau eru í hverju tilviki þrjú almanaksárin fyrir tjónsdag, séu samkvæmt þessu leiðrétt samkvæmt launavísitölu getur það ekki haggð þeim fyrirmælum laganna að fastar fjárhæðir sem tilgreindar eru í lögunum, þ. á m. í 3. og 4. mgr. 7. gr., taki breytingum eftir öðrum verðbreytingamælikvarða, þ.e. lánskjaravísitölu, sbr. 29. gr.

Að öllu framangreindu virtu verður að telja rétt að hámarksárslaunaviðmið skv. 4. mgr. 7. gr. laganna breytist mánaðarlega í hlutfalli við breytingar sem verða á lánskjaravísitölu frá gildistöku laganna 1. júlí 1993, 3282 stig, og eins og nánar er mælt fyrir um í 2. málsl. 1. mgr. 15. gr. V hefur þegar greitt M bætur fyrir varanlega örorku samkvæmt þessari vísitöluviðmiðun. Af gögnum málsins verður ekki séð að tölulegur ágreiningur sé um þann útreikning sem lagður var til grundvallar við ákvörðun bótanna af hálfu V. M á því ekki rétt til frekari bóta fyrir varanlega örorku.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á frekari bótum fyrir varanlega örorku úr slysaftryggingu ökumanns og eiganda hjá V.

Reykjavík, 25. júní 2019.

Sóley Ragnarsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.